

IRODALOM FEKETÉNTFEHÉREN

Irodalmi és kulturális folyóirat

Czégény Nagy Erzsébet: „...fa mögött...”

CZÉGÉNY NAGY ERZSÉBET ÍRÁSAI

A Vizuális Pedagógiai Műhely kiadványa – 2022/01. szám

CZÉGÉNY NAGY ERZSÉBET BEMUTATÁSA

Mint a szél az őszi faleveleket, úgy sodorja elém a költőnő - ötödik - válogatott írásait. Tudom, írnom kellene, de hagyom, hassanak, átöleljenek. Nehéz megközelíteni a költőt, hisz annyi minden benne van. Tülszárnyon álmodó versei, írásai a repüléstől a zuhanásig. Álmodik, alkot, ha kell, szeret, ha kell, kizuhannak a fájdalmak, s ezek időtlenek. Ahogy benne a kerengő hangok, ahogy ír, ahogy szavakat formál a csendből. Talán elfogult vagyok, de TE, kedves olvasó, hagyd, hogy ez átöleljen! Ő sohasem vall, csak ír, s írjon is. Képei, álmodásai hiányoznának. Jött valaki, aki mondani is akar. Nem szeretni, nem csak álmodni. Talán a „kisnaplója” titokverseket őriz. Nem tudjuk. Talán egyszer megismerjük Őt. Tehát csak olvasd, éld át vele a repülést, ha kell, a zuhanások kényszerét!

Írni nehéz, mindenki ír valamit. De verseket így nem mindenki tud. E folyóirat válogatott írásai önmagukért beszélnek, nekem szavam sem lehet, én az olvasó vagyok csak. Ajánlom minden úton lévőnek, hogy puha álmokkal szórja szét bennünk egy költőnő valóságait. Mert naponta tenni kell érte, hogy jobb legyen e világ, és ő ezt teszi. „A vers nem vélemény, amit kimondunk, hanem dal, mely egy vérző szívből, vagy egy mosolygó szájból fakad.” (Kahlil Gibran) Tehát a dal adott. A költőnő, mint egy álmodó angyal, leírja, megfog, megölel bennünket, s mi csak e szavakhoz húzódtunk egy félős éjszakán. Hogy soha ne felejtsük el. Mint ahogy az őszt sem, szerelmes évszakunkat, ahol e versek, írások lobognak és átölelnek. Ő vallja a „hálózat” ősi Credóját: „Nincs vég, csak örök újrakezdés, nincs fájdalom, csak feloldozás - és nincs elmúlás, csak emlékezés.”

Nagy János

CZÉGÉNY NAGY ERZSÉBET ÍRÁSAI

Ébredés

a reggel már rég becsorgott
a redőny résein,
kábultan táncolnak
éj-gyűrt takarómon,
sarokba szorul az éjszaka,
lehunyt szemhéjamon
keresztre feszülő álmok,
s amint fénybe borul a szobám,
kivirágzik a lelkem

Hogy mondjam el neked?

Hogy mondjam el...
az éteren át,
hangodtól tágul
bennem a világ,
szavaid bennem
virágként nyílnak,
s csak hullnak, hullnak
a csillagok.

Hogy mondjam el...
egy távoli fénysugár
hozott hozzám,
bennem leledzel,
benned leledzem,
mint testben a lélek,
nem is lehet szebben.

Hogy mondjam el...
mennyire szeretlek,
karjaim esténként
téged ölelnek,
szemem tükrében
arcod fényesül,
szeretlek, kedves,
kegyetlenül.

- álomból ébredő -

feketén-fehéren ébred
a mai nap csak később
indul útjára a fény
tél-hagyott ablakomon
csukott szemhéjamon
még ott ül a tegnap de
hirtelen rám hajol arcod
s megérinted ajkam
riadtan feszül íriszemre
a tudat hogy ágyam
egy körvonalat őriz
mélyre süpped mint
kertben az elhagyott
virágágyás aztán útjára indul
belsőmben valami őrült vágy
utánad mint földből kitörő
forrás gátak nélkül mert
élni akar sokáig utazott a
mélyben fekete rögök s
kavicsok között talán ősidők
óta marta maga előtt a földet
mert tudta ott fenn a fény várja

Gondolatok egy írás margójára

szememben lángolnak a betűk,
muzsika szól, akkordjai hol álmodozó,
hol átcsap izzó orgiába, vagy
réveteg melódiába,
lombok nyílnak szét, s a távolban
reménykeltő ablakok nyílnak,
nincs fájdalom, nincs tabu,
csak virágzó rétek...
félek, egyszer majd tél lesz,
s lehull minden virágszirom

Hajnal

Szemedben még
éjszaka fonta álmok.
Gyűrött homlokodon
titkokkal teli zománcos
gondolatok hálója.
Elmerengve nézel bele
a mába. A nap hajszálon
függ a horizonton,
szemedre fénnel teli
reményt vetít
- barna pompában ég -,
ettől én is szíromként
nyílok. Tenyerembe veszek,
s úgy engedlek utadra,
mint szerelmetes madarat.
Elédbe magot szórok,
hogy visszatalálj.

Hogy mondjam...

Hogy mondjam el, hogy itt
már ősze rogytak a fák,
de fénytől vert lombok közt
ébrednek a csodák,
szél dúdol édes-bús dallamot,
esténként a hold vágyat bont,
a sarki lámpa fénye beoson hozzám,
s valami furcsa árny libben át a szobán.
Hogy mondjam el:
Bennem tágul a világ.

- te, én -

Kezed kávéscsésze, megkínálsz,
ajkunk nászt ül az aranycsíkon.
Mosolyod bennreked szememben.
Szavaid gyöngyfüzérék,
szétperegnek deltoid vágyainkban.
Hiányom bebúvik homlokod mögé.
Elhisszük, hogy ma reggel értünk kelt fel a nap.
Még nincs dél, én elrejtelek tenyeremben.

Születésnapomon (visszanéző)

Parafrázis, József Attila nyomán, szabadon

hatvannyolc éves lettem én
jöhet egy újabb költemény
irka-
firka

megjártam rögös utakat
magam mögött hagyva nyomokat
kevés
vetés

elhagytam három férjemet
kérdés, ki hogyan szeretett
az ám
babám

átéltem lelkem poklait
ledöntöttem gátak falait
mindez
vértéz

megszültem két fiamat
unokák állnak sorfalat
hálás
áldás

voltak szárnyaim repültem
óceán habjába merültem
extrém
bohém

kiadtam három könyvemet
a negyedik csak felsejlett
jövő
idő

most itt állok a vártán egyedül
remény áll mellettem hegedül
az ám
(csak) lazán

Napok nélkülöd

Tudod, a távolság
nem kényszeríti térdre
a szeretetet, mert az
bennünk ragyog,
még ha zivatar ver is,
arcunkon végigcsorognak
vágyaink, ha hókristály hull
talpunk alá, taposuk az
egymás nélküli napokat,
én kikészítem tányérodát
akkor is, ha nem vagy velem,
s ha tükörbe nézek,
szememben téged látlak.

Kedveshez

Arany-szőtt levelek között
arcodon játszik a napsugár.
Csak nézlek, s nem tudom,
mi az a vonzalom, mi
űz, hajszol tehozzád.
Ősz hozott elém,
kitárt szárnyú angyalok,
s e csodás jelenetben
szemed tükrében ragyogok.
Karcos, nyugtalan éjszakában
óvó karod az oltalom,
ó, ne hagyd, hogy elveszek
sötét, kietlen utakon!

lélek

amikor a lélek repülni akar,
minden elcsendesedik,
eltűnnek a fizikai síkok
- a kedvelt tárgyak, emberek,
elnémulnak az újszülött
gondolatok -,
s egy láthatatlan kéz
magasba emel, egyre
csak magasabbra,
fel a csillagok közé,
a végtelen fénybe,
talán Isten tenyerébe

Ősz hozott...

Őszi avarban lobban a vágy,
fehér szárnyú angyal az ébredés,
a csendben felzeng egy akkord,
dallama szerelmet idéz.

Olyan ez, mint templomi ima,
lélektől lélekig hatol,
s e csodás fény-rebbenésben
ott vagyunk mindketten valahol.

Ha bíbor ágyára dől a nap,
s átadja helyét a holdnak,
millió csillag lehajol hozzánk,
belőlünk fényesedik a holnap.

Mozdulatlanság

Szemed búzavirág.
Én itt. Te ott.
Köztünk mozdíthatatlan
függönyök.
Redőkbe rendeződtek múltjaink.
Áporodott mában homályba
szótt kérdések záporoznak:
végtelen sínpár.
Holnapunkban vergődő
madártollak.
Az óra áll.

Időköz

Elnémulnak a félős kételyek,
hold-ezüst fátylat lebbent az éj,
hajnalként pirkad, ébred a holnap,
parázzson izzik a szenvedély.

Távoli hegyek közt bolyongó árnyék,
felhő ereszkedik az ormok fölé,
s ott, a magasban, éteri csöndben,
angyalok ülnek a lelkem köré.

Karom kitárva, ölel a csend,
hangod szívdobbanás bennem,
szárnyakat adtál, vágyakkal telít,
add nekem a mindent,
vagy ne adj semmit!

Bíborban

Szerelem tüzében
ébred a hajnal,
Te még alszol,
lábadat tenger habjai
ölelik, feletted
rigófüttyös felhőket
kerget a hajnali
szél, álmodban
fehér szárnyú angyal
öleli át holnapodat.
Ha ott lennék, most
rád teríteném a hajnal
bíbor fényét, hogy csak
nekem ragyogj.

Szavak börtönében (J-nek)

ki nem mondott szavaim
bennrekednek torkom
börtönében, mert a
rácsok még oly erősek,
elvághatatlanok, de a
rácsok mögött már rég
virágba borultak,
ráfonódtak a négyzetekre,
burjánzásuk egyre
erősebb, egyszer talán
átszakítják a gátat,
kiömlik, mint megáradt
folyó, beborítva téged,
s te is kivirágzol

Emlékszel?

Lábunk avarban botolt,
fejünk felett az ágak
égbe nyújtózkodva
fürödtek a napfény
alkonyi hajfonatán,
csend szuszogott a
kérges fák törzsén,
s te féltőn átöleltél.
Zizzelve hullott egy
falevél a fejedre, s én
kacagva túrtam hajadba.
Szellő támadt a lombok
között, majd szilaj csikóként
ágról-ágra szökellve
hullatta ránk az ősz
arany-rozsda hírnökeit.
Szemünkben vibráltak
a színpompás fák,
varázslatos vágyat
gerjesztve szívünkben.
Én emlékszem.

Anyám kenyere

Még előttem a kép.
Alázatosan simul kezed
alá a dagasztott kenyér.
Már fáradsz. Ujjaddal
végigsimítod homlokod,
melyen lisztes csík marad.

Ó, mennyire szeretném letörölni,
s gyermeki csókomat lehelni
kedves ráncaidra! Vágyam
beteljesületlen marad.

Rakod a tüzet, s a kemence, mint
éhes száj, nyeli magába a tüzelőt.
Apró termeted mellett égig ér a lapát.
Te úgy veted be vele a kenyeret,
mintha az életed függne tőle.

Akkor így gondoltam,
s nem tudtam, hogy igaz.

Majd fölém magasodva megölelsz.
Arcodról gyöngyök peregnek, s
ígéred, nemsokára lesz meleg cipó.

Most talpig ér bennem a vágyakozás
egyetlen szelet meleg kenyeredért,
Anyám.

November 1.

Ma csöndbe rogytak a fák.
Némáság tombol torkomban.
Lelkemen fájdalom-szótt kabát,
virágzó sírotok szóttalan.
Ma csöndbe rogytak a fák.
A szél gyászmisét mormol.
A gyertyák lángjai idéznek
félő szemeket a múltból.

Tél előtt

Valami lomha nyugtalanság
oson az őszi fák hegyén,
szélborzolt nyári virágok
dőlnek az elmúlás felé.

Elmúlik minden, mi szép volt,
a nagykapun tél kopogtat,
hajnali ködben, mint katonák,
tarolt fák állnak sorfalat.

Csak szívünkben marad meg minden,
mit vágyainkból tornyozunk fel,
hogy tavaszi bomlás idején
szárnyakat bontsunk, egymáshoz közel.

Sirató a messze földre távozott gyermekért

csak mentél, vissza sem nézve,
hazát, házat magad mögött hagyva.
magas kerítést építettél szívedbe,
s megvetetted lábad messze, idegenben.
itthon jajong a földből kiszakított gyökered.
már hiába dalolok neked virágos réteket,
drága „magoncom,” csak mosolyogsz,
az én hitem már nem a tied.
itt állok magányos kősziklaként, fájdalmam
kitörni vágyik torkom börtönéből. körültem
szél játszik bánatos dallomot, majd húrjai közé
csapva hangos zajjal repeszti szívemet.
a te szabadságod zár karomra bilincset;
nem ölelhetlek.

- **béklyóban** -

a tehetetlenség virágai sarjadnak körülöttem,
mennék, indulnék, de röghöz kötött napjaim
fogva tartanak, mint bilincselte lábú rab, csak
topogok, elfogy előttem az út, olyan, mint
homályba vesző sínpár - nincs eleje, sem vége -,
csak a monoton párhuzam, a kitérők már foglaltak,
csak a keresztgerendák kérdőjelein eszmélek,
fogjuk egymás kezét, mégis oly távoli a vágy a
valóságtól, a reménytelenség
ráül kettőnk csendjére

Az egyetlenhez

Lomb neszez.
Illatot sodor a szél.
Téged idéz, Anya.
A tavasz csodákat ígér,
bomlanak a vágy-szirmok,
s minden virág szemed
ragyogását tükrözi.
Sóhajom utánad száll
a csillagok közé.
Jó volna most
egy ölelés,
egy jó szó.
Erős vagyok,
a te érdemed.
Mégis, gyermeki lelkem
érted esedez.

Menekülés az éjszakában

A hajnal még meg sem rezzent
a látóhatár szélén, talpam alatt
frissen esett hópelyhek sikoltottak,
űzött vadként lángolt agyamban
a félelem, sietős lépteimben
fortyogtak az éjszaka zaklatott
rémült percei, miközben halálos
csend zakatolt a házak között.
Fogukat csikorgatták a fagyos
ágak, a lámpaoszlopok, mint
baljós árnyak csápjai,
bebújtak kabátom alá.
Egyetlen vágy tartotta össze
szétesőben lévő léteimet:
minél messzebbre tőled.

Monológ a reményhez

Nem halhatnak meg reményeim,
mert nélkülük komor, kiszáradt fa vagyok,
mely hiába bizakodik a tavaszban,
s még emlékszik az érett gyümölcs
zamatos illatára, de ágait a korhadás
marka fojtogatja, s szemérmetlen
csupaszsága elijeszti a fészkelni
akaró szelíd galambokat.
Ne a szomorúság könnyét igya a föld!
Jöjj hát, szivárványos reménység,
adj táplálékot gyökereimnek,
hogy újra virágba borulhassak!

Hinta-palinta

Egyszer fenn, egyszer lenn.
mindig a másik végén ülsz,
sosem egy oldalon velem.
te repülsz, én süllyedek.
majd váltunk. körülöttünk
mállik a vakolat, mit oly
gyengéden tapasztottunk
egymásra. pereg, mint
tovatűnő percek, s lehull
valami feneketlen mélységbe.

- vonaton -

kora reggeli napfényben fürdeti
arcát a határ a semmi párhuzamába
futó vasak között rebben a lélek
viszem magammal sebeimet cipelem
mint nehéz bőröndöt súlya földhöz
ragaszt mellettem szaladnak a fák
emészttem a tegnapot mely úgy fekszi
meg gyomrom mint jóllakott ebet
egyheti éhezés után hátsó ülésen lelakott
férfi telefonozik átszellemült arccal
mondja bele szeretlek majd jövők
arrébb rakoncátlankodó kisgyerek
tehetetlen anyával zakatoló sínek
felett magamhoz ölelem csendemet
s várom hogy a fák gyökeret
eresszenek a földbe

Mi végre szerettem...

Mi végre szerettem
s adtam önzetlenül
hosszú éveken át?
Hiába nyíltak rózsafák,
ősszel mind elhullatták
naptól csókolt virágaikat.
Ültettem újat,
újra meg újra.
Árván maradt ujjaim mind
begyógyultak a sok tövistől,
s vért hullajtott
napjaim sebén át
leselkedett
rám
a magány.
Fagyott fagyöngy vagyok
csonttá dermedt faágon.
Vajon megtalálom,
ki karjaival áttemel
a szívárványon?

Utolsó látogatás - evokáció - Nővérem emlékére

„Napokra elfeledtelek,
döbrentem rá egy este.”

Emlékeimben kutatva
jutott eszembe,
mikor egyetlenegyszer
itt aludtál nálam.

A közelgő éji lepel, alkonyt bővölve,
szobám ásító ablakára lépett.
Már nem indulok haza, mondtad.
Cipőtlen lábaidon megtelepedett
a hosszú nap, s fázósan
dugtad papucsba.
Ágyat bontottam neked, s te
magadra húztad önmagad.
Elnéztelek, amint a mindig
kócosra sikerült hajad
elalél a párnán.

Oly rég volt már az utolsó
látogatásod hozzám!
Legközelebb csak végső
nyoszolyádon láttalak.
Újra megérint a pillanat,
amint testvéri csókkal
elköszönsz, s álomra
hajtod kedves fejedet.

Öcsémhez

Lassan a természet aludni készül,
Rőt leveleket sodor a szél,
Dermedt hajnalon hálnak a virágok,
S te oly messzire elmentél.

Te voltál nekem egyetlen reményem,
Tiszta szeretet, testvéri kötelék.
Égbe kiáltó, csupasz fa lettem,
Megcsonkolt gyökerem kiált feléd.

Kedves arcodra könnyfátyol borul.
Kezed után hiába kutatok.
Megroggyant lábam hiába indulna,
Hogy rád találjon, de nem vagy ott.

Legyen neked könnyű a föld,
Aludd a végső, örök szép álmodat.
Ott fenn, a csillagok között
Nekem a legfényesebb mindig te vagy.

Fahéjillatban

Magam vagyok egy dallam,
szállok könnyű szellőként.
Csillagokból szőtt fátylam
minden lebbenése egy akkord.
Égig érő fenyők csúcsáról
elérem a holdat, onnan
tekintek le a földre.
Karácsony van.
Remény világít minden ablakban,
gyertyák lángjaiban mosolyok,
gyermekek kacagása lobog.
Fahéjillat suhan az esti csendben,
felerősíti érzékeimet.
Elmúlik minden nyugtalanság,
kétely, csak a szeretet az, ami
erős várként védi a lélek rezdüléseit.
Valahol, a távolban megkondul
egy harang, térdre ereszkedik a hit,
szívekben kigyúlnak a fények.
Karácsony van.

Milyen volt... Édesanyám születésnapjára

Parafrázis Juhász Gyula: Milyen volt című versére, szabadon

„Milyen volt szőkesége, nem tudom már,”
Csak azt tudom, sohasem festette,
S ha hajában kacér szél bujkált,
Tengeri csigák játszottak benne.

Milyen volt szeme zöldje, nem tudom már,
Talán pisztácia tenger csillámos selyme,
S amikor ölében kisdedként dajkált,
Belemerültem a csillám-végtelenbe.

Milyen volt a hangja, nem tudom már,
Csak azt tudom, ha dalra fakadt,
Ezernyi csengő, lágy dallamban
Sírásra készítette a csillagokat.

- nem vártál meg -

még megkenegetem cserzett karodat,
ellenőrzöm, hogy a múltkor általad
kifogásolt macska ül-e még a plafonon.
csak én beszélek, mert nyelvedre bogot
kötött valami démoni átokfajzat, de tudom,
azt akarod mondani, hogy szeretsz.
szemedben már eresedik a tudat.
megnézem véresre nyúzott lábaidat,
kilométerek súlyától süpped a lepedő.
megsimítalak, jövök vissza hamar
- mondom -, s kicsit félve hagylak ott,
mert az ág elvékonyította az orrodát.
nem vártál meg, Anya.

A régi háznál

Lépteimtől megrezzelve
nyitja bágyadt szemét,
homlokzatán leselkedik
a halál, repedéseibe bújva
emésztődik a múlt, s csak
pereg, pereg a gyermekkor,
mint késő ősszel dértől
csípett rózsaszirma.
Oldalán borostyán kapaszkodik,
mint mi kapaszkodtunk
egymásba, Anyám.
Lelki szemeim előtt
ott pompázik a ház falán
félve nevelt muskátliözön,
s mily fájdalom, hogy nincs
már közöm közös jelenünkhöz.
Emlékek villannak bennem,
némelyik éget, mint lángra
kapó parázs, másikkjuk ringat,
mint aranyló búzát a nyári szellő.
Ahogy kilépek a régmúlt időkből,
arcomra vetül egy eltévedt fénysugár.
Körbenézek. Őszbe rogytak a fák.

Űr

Mint aláhullott száraz mag,
bebábozódtam rőt avar alatt.
Szememben kihunytak a csillagok.
Anyám! A föld alatt vagy. Ott.

Torkomban szavak fuldokolnak,
ki nem mondott, sikoltó csendek.
Most érzem csak igazán,
mennyre-mennyre szeretlek.

Sírodon ragyog a fejfa:
Isten szemének villanása.
Úgy égeti megárvult bőrömet,
mint perzselő napfény
érett búzamezőket.

Hiába múlnak napok és évek,
hiányzik féltő érintésed.
Gyermek szeretnék lenni újra.
Ringatóznék. Őledbe bújva.

Látogatás

Félve fordulok be a szobába.
Arcomon végigcsorog a bizonytalanság.
Lábaimban már az előre is hátra, de
ajtórésnyi szemeidben látom a várakozást.
Torkod börtönéből szisszenve szökne ki a
szó, de nem fér ki a rácsokon. Kezed
elindul felém, félúton lehanyatlik,
s elmerül a takaró tengerében. Fuldoklik.
Tétován lépek hozzád, felemelem, könnyű,
mint párnádban a tollpihe. Rád nézek.
Szemed alkonyati szürkület.
Tudatosul bennem, hogy elvesztettem
ölelésed. Amint kiérek a szabadba, a
februári szél úgy támad rám, mint kóbor
kutyára, aki örökre elvesztette otthona melegét.

Séta a régi ház felé

Ma, a sétám során, a régi ház
felé vitt a lábam, Anya.
Talán te akartad, hogy
újra rátaláljak gyerekkoromra.
Kapu zárva, de a résen át,
mint mesében a kertészlány,
meglestem egykori fészünköt.
Szememben törött cserepek,
s a múlt sikolyán át, a ház falán,
ecsetnyomok homályában
ott láttam féltő kezedet.

Elmélkedés alkonyatkor

Megrekedtek bennem a szavak.
Mennyi ki nem mondott
fájdalom, öröm és szépség
áramlik agysejtjeimben.
Egyre csak duzzad, mint
gátat áttörni készülő folyó,
de mozdulni képtelen.
Mélán nézem a lenyugvó napot,
ahogyan bíborba önti a felhőket.
Az elcsitul lombkoronák között
aludni készül a megfáradt ma.
Szemembe beleül a korai ősz,
s már csak emlék a fecskék csivitelése.
A rokka megállíthatatlanul
csak kattog, szövi a percekét,
csak én állok háttal a vajúdó holnapnak.

Novemberi séta

Rozsdás falevél simul
talpam alá, ám még
zöldell a fű,
gólyahír virul,
s pitypangot borzol a szél.
Napsugár dédelgeti arcomat,
s mosoly fakad ajkamon
a maszk alatt.
Vajon hány embernek van
most mosoly az arcán?
Csak szemeket látok, melyek
kérdőn néznek a világra.
Sóhajokat csomagol
magába a különböző
színű szövetek magánya.
Pókhálószálon függ a lét.

Ébredés

Lelkemig érő zsolozsma suhan
a padok között. Szememből imák
peregnek, megpihennek ajkam sarkában,
majd kézfejemről sóhajtásként illannak fel
a keresztre. Angyalszárny suhan, apró
gyermek arcára csillagot lehel. Összekulcsolt
kezekben áldás ragyog, szűz-fehér
szeretet-leplet terít reánk egy fénysugár.
A szemekben békés megnyugvás.
Isten közénk ült.

Helló, június!

Vonatablaknyi világban
végtelenség suhan.
Babarózsaszín ruhában
futó csipkebokrok,
vetések párhuzamában
álmosan pihenő villanypóznák.
Menyasszonyi ruhában bólogató
bodzabokor, tejfehér
pártáján nászt ül a szél.
A zöld minden árnyalatában
bomlik a reményteli határ.
Tükörképemen kivirít
a mosoly, mint árokparton
vércseppként vöröslő pipacsok.
Szívemmel egy ütemre
zakatol a vonat, s visz, visz
egyre közelebb hozzád.
Tudom, úgy vársz rám,
mint kiszáradt föld az
éltető, langyos, nyári záport.

Melankólia

Homályos ablakon túl az élet,
itt benn csak reménytelenség éled,
minden-fehérségben színes ruhák
álmodják, mit tudni remélnek.
Falja az időt az óra,
s hiába vár a vágy a jóra,
csak az ablaknyi világban
zöldellnek a kitért karú fák.

egy nap margójára

sírásra görbülő szájjal rohannak a fellegek.
varjúkárogás hullik kiszáradt ágra,
súlya alatt reccsenésnyi lét.
vítócsába szorult lábnyomom
kiállt lépteim után,
a sarkon túl széljárta járda válaszol.
unott arcok úsznak az utca párhuzamában.
ernyőnyitásnyi életek villannak,
s minden kezdődik előlről.
kérdőjelben rekedt gondolatom
belezuhan az éjszakába.

Utca

Kiszögellés a sarki húsbolt,
s minden, mi rég volt,
lassan ködbe vész.
Talpam alatt felnyög a járda.
Egy madártoll kezemre hull,
hátha életre kelti a holnap.
Anyám házáról pereg a gyermekkor
- ordít egy gyermek valahol.
Vakolat alatt penészedik a múlt,
tíz körömmel kaparva várom,
hogy a csupasz téglá láthatóvá váljon.
Ősz mossa el évek lábnyomait,
előttem egy új fénycsáv nyílik.
Rálépek. Valami mérhetetlen
nyugalom terül a tájra.

Hajnalhasadás

Kerécsikorgásban ébred
a hajnal, s mint felrepedt seb,
bíborban vérzik az ég.
Jeges kalapban ébrednek
a házak, dér marja a még
életéért küzdő rózsaszirmokat.
A lámpák most hunyják le
szemüket, hogy átaludják
a nappal apátiába
süllyedő óráit.

- toprongy -

Dideregnek a fények.
Ágakon térdepelő remény,
toprongyos égen
imádkozó hajnal.
Már semmi nem marasztal,
mi földhöz kötött.
Szappanbuborék-holnap
úszik a homályban,
légyüres tér között
ténfereg a lenyúzott ma.

Bebörtönzött vágyak
lógnak rácson,
s hiába kaparjuk
foggal-körömmel, vadul,
csak az éj sötétje hull
az Édenre, mit Isten
megálmodott.

Őszi rekviem

Rőt nyoszolyán halott virágok,
Vérben áztatott szíromlevél,
Magányos lélek bolyong az őszben,
Álomból ébredő rózsát remél.

Aranyba-szótt falevél zizzen,
Sorsa immár az enyészeté,
Mélán hull le anyai ágról,
Jajszavát röpíti kósza szél.

Göcsörtös csonttá válnak az ágak,
Dárdaként szúródnak az ég felé,
Meghasadt égbolton vér serken,
Bíborfolyót fest a felhők köré.

Útban

Za-ka-tol a vonat.
Futnak felettem az évek,
eltűnt vágyak, remények.
Szememben fény marad.

Za-ka-tol a vonat.
Ráncaimban bujkáló múltam,
tükörképem megfakultan.
Alattam párhuzam szalad.

Za-ka-tol a vonat.
Vérpirosban lebben a mező,
mint hajnali napsugár-ébredő.
Sóhajom bennreked a maszk alatt.

Oltalom

Búcsúzik ajkam a nyártól,
Eltűnő, aranyló méz csupán.
Szememben már ősz táncol,
Homlokon simít, féltőn, puhán.

Tenyeremben tartom holnapom,
Ismeretlen még és könnyed,
Múltamat örökbe hagyom,
Súlya lemos egy cseppnyi könnyet.

Bíborba fúl a nappalom,
Szövi a perceket - örökös rokka -,
Égnek áldása számomra oltalom,
Arcomat tisztára mossa.

Menedékkeresés

lassan megszűnnek bennem
a szóvirágok, s mint
zúzmarától terhes ágas-
bogas fa, úgy állok a jégbe zárt
térben. fagyott- szárnyú madarak
ülnek a vezetéken, döllyfös
tél csizmája alatt dideregnek
a lelkek, s egymásba kapaszkodva
sóhajhídon menetelnek a
túlsó partra, hol lassan érik
az ősz elvetett magja, s csírát
bont a tavasz éltető fénye.
csak addig tartson ki
a híd pillére!

Ősz

Lomhán bandukol a kései nyár,
olvadt aranyfény csurog a falon.
Megannyi emlék közt szeretet didereg,
nincsen számára immár irgalom.

Rőt avar közt, mélán elmerengve,
bizalom bukdácsol, lábát húzza, véres.
Elgyengülve dől őszi vánkosára,
üszkös sebeiben hazug ígéret.

Lomhán bandukol a kései nyár,
olvadt aranyfény csurog a tájra.
Téli álomra készül a holnap.
A ma gyengéd fészket rak alája.

Magasban

Szívében nincs már
félsz,
mert szabadon indul a
gondolat,
s valahol fenn,
ahová csak madarak
érnek,
Ő ott ül barna-zöld
fényben,
szárnyain nap
feszül,
minden anyagi léttől
függetlenül.
Megérkezett.

Foncsorozott világ

Szemem homály, repedezett tükör,
kiszáradt tó, tenger, vagy bármi más.
Már régen, évek óta nem gyötör
holmi halálfélelem, forró láz,

csak dühöm gerjed mindig. Egyre
izzik, forr. Nem úgy működik
már az egész világegyetembe
vetett hitem, s megnyílt harmadik

szememmel látom, mi végre
születnek hazugságból szőtt álmok.
Korcs lett a világ. Már emberségre

nem épülnek várak. Sanda, álnok
ígéretetek temetik a szépre
éhezőt. Könnyekkel teli az árok.

Bűvös palást

Elcsitult zajokban
pilled a város.
Fenyők sűrűjében
vadászó bagoly szálldos,
magányos kémények
torka okádja
a szürke napokat.
Bokrok között matat
a Hold, itt-ott
ijedt madárszemek
fagynak az ágra.

Ablakom tükrében
valami furcsa látomásba
reked a szemem:
a külső világ már
egy hatalmas terem,
szikrázó-csillámló hóba'
angyalok szállnak puhán,
karcsú alakkal, ringatózva.
Egyikük szemében
téged látlak, Anya.
Ahogy rám hullt az
éjszaka bűvös palástja,
úgy lebben fel hirtelen.
A Hold már nyugodni készül
hajnal-vánkosára. Odafenn.

- error -

Hamisság lopakodik.
Érzed? Az ég más arcát
mutatja a télnek,
s te elhiszed, hogy
nem kell botlanod,
hogy minden egyenes,
nincsenek domborzatok,
s úgy siklasz az élet
útvesztőin, mint korcsolya
a jégen, szimplán tárulnak
eléd a holnapok.
Pedig a jég alatt ott
lapul a víz, s ha hagyod,

magához ölel majd,
torkodig érnek a „nincsenek”.
Sálként fojtogatnak.
Lenyelhetetlenek.

Kora reggel

Szeretem a reggeleket,
amikor éjszakai álmukból
nyújtózkodnak
harmatcseppes fűszálak,
a horizonton felbukkanó
napsugarak sejtelmesen
suttogó fák ölébe ülnek,
s azok úgy dajkálják
a fénynyalábokat, mint
szerető anya a gyermekét.

Szeretem a reggeleket.
Olyankor nyitják szemüket
a házak, s a még üres
utcákon érezni lehet
a várakozást.
Várakozást egy új nap
apró kis csodáira, melyek
még ott szunnyadnak
az ózondús levegőben.
Ilyen egy éppen kibomló
virágszirom, madarak röpte
azúrkék égen, langyos eső illata,
egy felragyogó szívárvány,
de akár egy kedves mosoly
egy szembejövő ember arcán.

Szeretem a reggeleket...
mikor magamban bandukolok
üres utcákon, s az élet minden
apró rezdülését magamba fogadom.
Ilyenkor érzem Isten jelenlétét.

Éjszaka

Én itt. Te ott.
Alattunk föld,
felettünk
egyazon
csillagok.
Felkiáltójel
a templomtorony.
Megkarcolt
égbolton több
vérző seb,
csak itt-ott
foltozzák
az alkonyon
túlmutató
éjszakai
felhőcafatok.
Távoli hegyek
őriznek
hátrahagyott
lábnyomokat,
repedéseibe
opálfény várja
a bebábozódott
reggelt.

Őszi nap

Ajtóm előtt nyüszít az
ősz. Dércsípte reggel.
Kelet felől csorog a fény.
Mézszínbe rezdülnek
a platánlevelek.
Délután belebotlok
a nyárba, futó érintése
nyomán arcom
virágoskert.
Maradj meg nekem!

- fényben -

sziporkázó hólepel alatt vedlett
álmok alszanak, ablakomra
jégvirágokat lehel az éjszaka,
némelyik rusztikus-csipkés, többjük
finom-eres, fejr-csillámos, melyeket
gyertyafény kelt életre - atomnyi
szépségképződmények -, rávetülnek
szememre, úgy állok a fenyőfa mellett,
mint egy angyal szárnyak nélkül,
lelkemben szeretteim zsongnak,
reményt adva a holnaphoz, s ahogy
átadom magam a karácsony ölelésének,
minden olyan békés lesz, megszelídülnek
arcomon a felfércelt gondolatok,
körém sereglenek a gyertyák szentelt fényei,
s ha tükörbe néznék, azt látnám... ragyogok

Nyomtalanul

Mint malomkerék
forogsz körbe-körbe,
mindig megbotlasz
ugyanabba a kőben,
felállsz, csak tovább-
tovább, jobbra csillagok,
balra nyomortanyák,
lábad alatt föld, felett ég,
körben homályos a kép,
vaklálsz, keresed önmagad,
kezed éhgyomrodra tapad,
nem adod fel, bízol erődbe',
belerúgsz meghasadt jövőbe,
dühödöt véka alá rejtéd
- megszűntek templomi kegyelmek -,
bukdácsolsz, tovább, csak tovább.
Padok közt ásító imák.

Nem érted? Körülted minden illúzió.
Lábnyomod sem más: szimpla fikció.

Esti filmkockák

üres papírlap
holdfény
szerelem
rebbenő lélek
hallgat az értelem

zizzenő lombok
halott falevél
elnémult tücsök
az éjben zene kél

csillagok
üzenet
éteri ölelés
suttogó csönd
pókhálót sző a lét

álom
ébredés
valóság
angyali érintés

Szeptemberi láttelel

Lassan a szeptember is elfárad.
Hátára teríti szénaillatú köpenyét,
útja során őszirózsák bókolnak.
Még visszatér, kényeskedik kicsit
a nyár, aranyba önti a délutánba
hanyatló tornyokat, végigcsorog
a házak falán, majd a mélybe szédül.
Álmosan ébred a hold, arcát frissíti
azúros-ezüstfehér tóban.
Csillagokkal megrakott Göncölszekér
halad a foltozott éji paláston.
A látóhatár szélén már készül a művész
- október -, kezében ecset, hogy
saját képére fesse a tájat.

Emlék-kép

Finnországi látogatásom után

Karcsú nyírfákon
sarjad a szeretet.
Sárgába öltözött
mező, itt-ott
vércsepp-szirom,
s nevető-kék
szarkalábféle.
Lila moholy
lebben a szélbe'.
Éjjeli ruháját
váltja fehérre
az északi égbolt.
Hanyatt dőlt tájban
- mint tintapacák -
apró áfonyák remegnek.
Kitárt karú, délceg
fenyőkatonák
törnek az égre.

Zabtabla susog át az úton.

Kezemet nyújtom
feléd, Finnország.
Tenyerembe feszülnek
tavaid, s erdeid szépsége
beleivódott sejtjeimbe.
Karjaidba vettél, dédelgettél.

Megszerettelek.

Határ

Varjúkárogásban kushad a csönd,
szemem égő csipkebokor,
magányos tanya lapul a fűben,
a szél rőt levelet sodor.

Kökénybokor kéklik az út mellett,
emészti reggeli harmat,
új vetés szőnyege a földeken,
fák között őzpata zargat.

HAIKUK

Hajnal

Szűköl a hajnal
vedlett platán rácsain
ősz gyomra emészt

Reggel

napfény ficánkol
elalélt rózsaszirmon
dércsípte reggel

Ébredés

szürke paplanba
burkolószik a város
rebbenő álmok

Éjszaka

víztócsa tükrén
lámpások tülekednek
csillagok kádja

Ölelés

az ölelés a
tündérek nyelve hát ne
hagyd némaságban

Bűvölet

szemembe égett
bűvös éjszakánk képe
benned leledzem

Érzés

szerelem híján
gyökérvesztett fa vagyok
megdermedt lélek

Kiadó: Vizuális Pedagógiai Műhely BT. (<http://www.vpm.hu>)
Nyomda: Palatia Nyomda és Kiadó Kft., Győr, Viza u. 4-6.
Szerkesztő és nyelvi lektor: Kutasi Horváth Katalin
Alapító-főszerkesztő: Baranyai Attila
Szerkesztőség címe: 8263 Badacsonytördemic, Római út 84.
<http://poeta.hu/feketen-feheren> - folyoirat@poeta.hu
ISSN 2060-5854

---

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*

Czégény Nagy Erzsébet

---

*Az Irodalom Fekétén-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*
